

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/69/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824201226
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824201226.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, na návrh navrhovateľa B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Súd dočasne z v e r u j e maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX.

II. U k l a d á navrhovateľovi v lehote 30 dní odo dňa doručenia uznesenia podať návrh na začatie konania vo veci samej na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde sa navrhovateľ domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zveriť maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do svojej osobnej starostlivosti. Vo svojom návrhu uviedol, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti od narodenia maloletej. Matka doposiaľ zabezpečovala starostlivosť maloletej v jeho domácnosti. Pred niekoľkými dňami matka spolu s maloletou odišla bývať k priateľovi do „stanu“ nad osadou. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na základe odporúčania dňa 13.06.2024 mal. dieťa spolu s matkou umiestnil do Centra pre deti a rodiny F., C. na dobrovoľný pobyt. Matka aj s dieťaťom sa dňa 24.06.2024 vrátili do miestnej osady, kde nemajú zabezpečené bývanie. Odvtedy je maloletá v jeho domácnosti a zabezpečuje jej starostlivosť.

2. Podľa rodného listu sa maloletá A. B. sa narodila XX.XX.XXXX z matky E. B., nar. XX.XX.XXXX a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX.

3. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/44/2019 - 17 zo dňa 21.03.2019 bola mal. A., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný platením výživného v zákonom minimálnej výške. Styk otca s mal. dieťaťom bol upravený ako neobmedzený.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/70/2020 - 19 zo dňa 28.05.2020 bol nad výchovou mal. A. B. určený dohľad. Súd uložil výchovné opatrenie z dôvodu, že starostlivosť o mal. dieťa bola zanedbaná, rodina žila v nevyhovujúcich sociálnych a hygienických podmienkach. Matka žila neusporiadaným spôsobom života, nevedela účelne a efektívne hospodáriť s finančnými prostriedkami a nebola dôsledná v zabezpečení primeranej osobnej starostlivosti o mal. dieťa.

5. Tunajší súd uznesením č.k. 6P/179/2022 - 19 zrušil výchovné opatrenie u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX určené vo forme dohľadu z dôvodu, že v rodine maloletej došlo k úprave bytových a sociálnych podmienok.

6. Podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou matka zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťa sama. So zabezpečením podmienok pre maloleté dieťa jej občas pomáhal otec, B. E.. Matka s maloletým dieťaťom bývala na okraji rómskej komunity. Podmienky bývania neboli vhodné pre maloleté dieťa. Dieťa malo neustále zápal očných spojiviek, priestory boli vykurované prostredníctvom pary, ktorá vznikala pri príprave stravy. Neskôr matka s mal. dieťaťom žila v domácnosti starého otca v murovanej chatrči. Podmienky a starostlivosť matky sa v tomto období zlepšila. Zo strany sociálnych pracovníkov Obecného úradu C. D. im bolo oznámené, že matka s maloletým dieťaťom žije v stane. Matka spolu s mal. dieťaťom nemala údajne kam ísť. Maloletá A. spolu so svojou matkou bola umiestnená v Centre pre deti a rodiny F., C. na dobrovoľný pobyt od 13.6.2024. Matka dňa 24.6.2024 ukončila dobrovoľný pobyt a vrátila sa do miestnej komunity v obci C. D.. Matka nemá v komunite zabezpečené žiadne bytové pomery. Maloletú A. si v ten deň, večer, zobral do svojej domácnosti starý otec B. E., ktorý jej doposiaľ zabezpečuje starostlivosť. Matka si spolu so súčasným partnerom G. H. postavili dočasné bývanie, ktoré nie je vhodné pre maloleté dieťa. Ide o improvizovaný príbytok, ktorého steny pozostávajú z konárov a sú obité plávajúcou podlahou. Strecha je prekrytá plachtou a z časti zbytkom vlnitého plechu. Na zemi je zemina prikrytá kobercom. V improvizovanom príbytku sú zabezpečené dva gauče a stolík. Príbytok je bez okien. Matka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 235,- eur a prídavok na dieťa 60,- eur. Matka je v súčasnosti tehotná nevie presne uviesť, v ktorom je mesiaci tehotenstva. Starý otec maloletej, B. E. žije v družnom vzťahu s E. I., nar. XX.X.XXXX, s ktorou má tri maloleté deti. Rodina býva v murovanom dome, ktorý pozostáva z jednej izby. V domácnosti je zabezpečené dostatočné množstvo lôžok pre maloleté deti, skrine, skrinky na odkladanie vecí a časť kuchynskej linky, piecka na vykurovanie a prípravu stravy. Družka, E. I. zabezpečuje starostlivosť maloletým deťom, stará sa o domácnosť. Poberá prídavok na deti vo výške 180,- eur, rodičovský príspevok vo výške 345,20,- eur. Starý otec pracuje ako pomocná sila J. E. K.. Starý otec aj v minulosti pomáhal matke so starostlivosťou o maloletú A.. V minulosti maloletá A. spolu s matkou bývali v jeho domácnosti. Starý otec je schopný a ochotný zabezpečovať starostlivosť. Odporúčajú súdu návrhu na neodkladné opatrenie vyhovieť.

7. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice vyplýva, že rodina otca maloletej býva v staršom dvojpodlažnom rodinnom dome. Na vrchnom podlaží sa nachádzajú štyri izby, na spodnom podlaží dve miestnosti, pričom jedna slúži ako kuchyňa. V dome sa nachádza aj WC, domácnosť je bez kúpeľne. Domácnosť je elektrifikovaná, vykurovaná pieckou na tuhé palivo, je jednoducho zariadená nevyhnutným nábytkom. Hygiena domácnosti je vzhľadom k spôsobu života v rómskej komunite na primeranej úrovni. Otec uviedol, že so zverením maloletej do náhradnej starostlivosti nesúhlasí, má záujem sa o maloletú dcéru osobne starať, súhlasí s tým aj jeho partnerka. Ďalej v rozhovore uviedol, že maloletú A. videl naposledy asi pred rokom, predtým sa stretávali v obci C., kedy ju priviezol starý otec, pán E. z obce E., kde predtým žili. Otec tiež uviedol, že po vydaní neodkladného opatrenia podá návrh na príslušný súd vo veci zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Ako vyplýva z § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

12. V zmysle § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. V zmysle § 367 ods. 3 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Podľa § 367 ods. 7 CMP súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu navrhovateľa. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

18. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

19. Súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami.

20. Súd sa stotožnil so skutkovými dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a mal za osvedčené, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania. Maloletá je na základe rozhodnutia tunajšieho súdu zverená do osobnej starostlivosti matky. Osobnú starostlivosť o maloletú však toho času zabezpečuje navrhovateľ, ktorý je starým otcom maloletej, nakoľko matka nemá vytvorené vhodné bytové a sociálne podmienky pre poskytovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Súd dospel k záveru, že matka nie je schopná a spôsobilá zabezpečiť maloletému dieťaťu adekvátnu starostlivosť. V prípade ponechania dieťaťa v starostlivosti matky by dieťa mohlo byť ohrozené na zdraví a živote. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd osvedčenú naliehavosť bezodkladnej úpravy a potrebu rýchleho zásahu súdu do pomerov účastníkov prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia. Otec maloletej síce prejavil záujem poskytovať starostlivosť o maloletú, avšak sám potvrdil, že dieťa nevidel približne rok. Vzhľadom na to, že otec sa o dieťa dlhšiu dobu nezaujímal, nie je v záujme maloletej bez podrobného preskúmania pomerov na strane otca, bez zistenia či je medzi dieťaťom a otcom vybudovaný citovaný vzťah, jeho dočasné zverenie do osobnej starostlivosti otca. Podrobné skúmanie rodinnej situácie, vlastností a pomerov rodičov je náplňou dokazovania vo veci samej. Nateraz má súd za to, že je v najlepšom záujme maloletej jej dočasné zverenie do starostlivosti navrhovateľa, starého otca maloletej. Maloletá sa aktuálne nachádza v domácnosti navrhovateľa, ktorý je ochotný a schopný riadne zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Starý otec v minulosti pomáhal matke v starostlivosti o maloletú, dieťa spolu s matkou bývalo v domácnosti starého otca, dieťa teda pozná domácnosť starého otca. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na správu kolízneho opatrovníka mal súd za to, že starý otec spĺňa predpoklady na zabezpečenie primeranej starostlivosti o maloleté dieťa, a preto na základe uvedeného, súd dočasne zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti starého otca, sledujúc najlepší záujem maloletej.

21. V prípade, ak otec prejavuje záujem o poskytovanie starostlivosti o maloletú, môže si podať návrh vo veci samej na zmenu úpravy rodičovských práv a povinnosti k maloletej.

22. Súd zároveň uložil navrhovateľovi v zmysle § 336 ods. 1 CSP povinnosť podať na príslušnom súde v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia návrh vo veci samej na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).